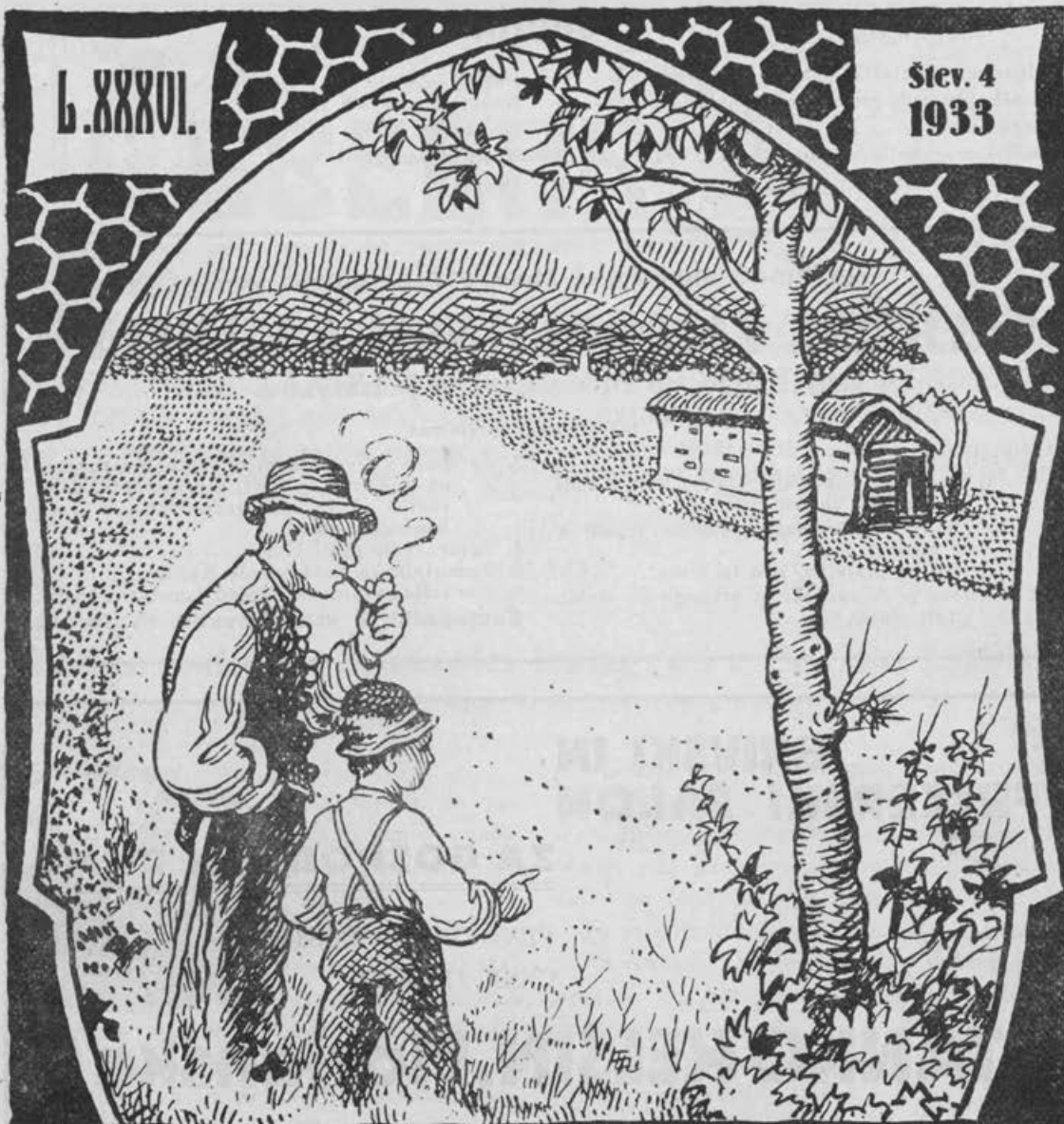

L. XXXVI.

Štev. 4
1933

 SLOVENSKI
ČEBELAR
GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO

Vsebina:

Mednarodni čebelarški kongres v Parizu l. 1932	49	Dopisi	57
O zasebni pobudi pri zatiranju nalezljivih bo- lezni čebel	52	Nekaj čebelarških spominov	59
Čebelarška opravila v maju	54	Društvene vesti	61
Opazovalne postaje	56	Vesti iz podružnic	62
		Drobiz	63

Domač slovenski zavarovalni zavod je

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

V zavarovanje sprejema:

1. Proti požaru:
  - a) raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom gradbe;
  - b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako;
  - c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpoki in prelomu in steklo proti ubitju.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.
4. Zavarovanje proti vlamu.
5. Posmrtninsko zavarovanje Karitas.
6. Vse vrste zavarovanj nezgod, jamstva in kaska.

Zastopniki v vseh mestih in farah.

BRIVSKI IN FRIZERSKI SALON

ZA GOSPODE IN DAME

PRVOVRSTNA POSTREŽBA

CENE ZMERNE

STANKO KELŠIN, Florjanska 6

Patentni

zložljivi

fotelji

posebno priporočljiv za
bolnike, kateri trpe na
astmi ali drugih bolečinah,
na pr. v nogah

Priporoča se
tudi za vsa v
tapetniško
stroko spada-
joča dela po
najnižjih
cenah.

I. KLOBČAVER
LJUBLJANA

Dollanska c. 17 - dvorišče

Pošljite nemudoma zaostalo in letošnjo članarino!

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI

UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE STEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar v društvenih zadevah je naslavljati na „Čebelarstvo društvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarke potrebščine: Društvena Čebelarna v Ljubljani, Pražakova ulica 4.

V Ljubljani, dne 1. aprila 1933. / Številka 4.

Letnik XXXVI.

Mednarodni čebelarski kongres v Parizu l. 1932.

(Poročilo jugoslov. delegata Svetozara Djordjevića v Beogradu.)

(Konec.)

ato predlaga:

1. Dela naj se, da vse države sprejmejo enake zakone za pobijanje čebelnih bolezni.

2. Da vsaka država vodi vestno obvezno statistiko o pojavi čebelnih bolezni na svojem ozemlju in to objavlja po kakem dopisnem uradu.

3. Da ima vsaka država strokovno usposobljene ljudi za spoznavanje, preiskovanje in pobijanje kužnih bolezni.

4. Da vse vlade okuženih držav prepevedo vsak prevoz čebel v sosednje neokužene države, da uvedejo posebno zdravstveno obmejno policijo s strogim nadzorstvom nad pošiljatvami živih čebel in matic.

5. Da vsa čebelarstva glasila goje zavest mednarodne skupnosti, vzajemnosti in tovarištva med čebelarji. Če propade čebelarstvo, propade tudi donos sadja in bilja, ki je neprimerno večji nego direktna korist čebel.

Končno je bil sprejet predlog, da pripravijo strokovnjaki s sodelovanjem dr.

Morgenthalerja za prihodnji kongres načrt zakonskih določb za pobijanje čebelnih bolezni in ko bo sprejet, da se zaprosijo vse vlade, naj ga sprejmejo v svojo zakonodajo, če tega še niso naredile.

To resolucijo je sprejel kongres, plenum pa je pridejal, da imajo poleg veterinarjev pravico do preiskovanja čebelnih bolezni tudi entomologi.

Po tem predavanju je bilo nekaj praktičnih predavanj.

1. Dr. Baseill je demonstriral nov tip begalnic za čebele, pripraven posebno za delavnice, tvornice, ki delajo s sladkorjem in medom. Baje je zelo preprost in praktičen.

2. Neki Anglež je predaval, kako na Angleškem prodajajo med in kako po časopisu dokazujejo ljudstvu njegovo hranilno vrednost. Rekel je, da vso to propagando vodi kmetijsko ministrstvo sporazumno s čebelarskimi organizacijami. Imajo meden teden. Ministrstvo je izdalo velik plakat, naj narod uživa med ne le kot zdravilo, ampak tudi kot hranilo. To akcijo ministrstva podpira vse javno časopisje brez plačn o, obvezno.

Ministrstvo je nadalje odredilo, da kontrolirajo med čebelarke organizacije; one ga točijo v posode in jih opremljajo z etiketami, ki jih je izdalo ministrstvo in ki jamčijo, da je med čist in naraven. V vsako steklenico medu denejo košček posebne kovine, ki kaže, ali je med zrel ali ni. Ako plava kovina po sredi steklenice, je med zrel, ako pa leži na dnu, pa ni.

Trgovcem na debelo, ki kupujejo med od organizacije, je strogo določena cena, po kateri ga kupujejo in prodajajo, a ministrstvo jamči za pristnost z etiketo. Med brez etikete ni zajamčen.

S tako kontrolo bi se mogla razviti trgovina z našim zaprtim medom z Anglijo, ker Angleži verujejo državni kontroli. Na ta način država podpira organiziranje čebelarjev v organizacijah, boljše prodajo medu, obenem pa onemogoča nelepe špekulacije in varuje državljane raznih potvorb. Vse to stane državo zelo malo denarja.

2. V zvezi s tem predavanjem je govoril tudi znani angleški propagator, predavatelj in pisatelj dr. Džon Anderson o načinu propagande za večjo porabo medu in o medu kot hrani in zdravilu. Poudarjal je, da v medu ne more biti bacilov, ker nimajo v njem pogojev za življenje zaradi malenkostne vsebine vode. Zato je tudi treba zahtevati le zrel med, zato zahteva angleško ministrstvo, da se v vsako steklenico medu dene omenjeni košček kovine.

Kako se vrši agitacija v korist medu kot hrane? On je n. pr. primerjal hranljivo vrednost medu in jajec in pravi: Znanost je ugotovila, da je hranljiva vrednost enega funta (460 g) medu enaka vrednosti 23 jajec, pa je za 23 jajec treba plačati neprimerno več. Treba torej rabiti hrano, ki je odličnejša, pa tudi cenejša.

3. Bandu — Pariz: Praktičen način za ugotovitev sladkorja v medu z ultravioletnimi žarki.

4. Escalera — Španija: Kako se da iz panja jemati med brez točenja. Predavanje bilo zanimivo, toda

ker ni bilo praktično ilustrirano, poslušalci niso dobili jasnega pojma o pripravi. To se bo zgodilo šele na prihodnjem kongresu l. 1935. v Španiji.

Dr. Mamelie je imel predavanje: Kri-tične študije o kvadratnem (kubičnem) panju.

Na izletih so med drugim opazili, s kako marljivostjo in poštvovalnostjo se vrše v Franciji znanstvena raziskovanja pri kmetijstvu. Tudi čebelarji drugih dežel so bili glede tega iznenadeni.

Pisec tega poročila je smatral za svojo dolžnost, da pride v stik s čebelarji ostalih držav, ki so se udeležile kongresa, ne le da bi bolj spoznal čebelarske razmere v onih državah, ampak da bi jih zainteresiral za našo državo, ki je bila prvič zastopana na mednarodnem kongresu in ki je sedaj vstopila kot reden član v mednarodno organizacijo kluba »Apis«. Konstatiral je, da vedo o naši državi inozemski čebelarji bore malo.

Naš med bi se lahko uvažal v Švico, na Holandsko in morda tudi v Belgijo, ker je z ozirom na naš denar tam precej drag. V Švici se na drobno prodaja po 4.50 šv. fr., to je čez 50 Din (danes 64 Din!). Pa je carina 1.27 šv. fr. za kg (danes 18 Din).

Pri sklepanju pogodb bi bilo treba bolj gledati na čebelarstvo, ker bi v teh državah med lahko prodajali.

Glede prodaje živih čebel je videl poročevalec reklamne letake, ki jih Italija tiska v angleščini in jih razširja po Ameriki, Avstraliji in ostalih državah, brezplačno, v masah, v korist propagande za svojo čebelo in je zares dosegla lep uspeh, kar vidimo po izvozu čebel in matic iz Italije.

Za našo čebelo ni skoraj nikake agitacije z naše strani, razen nekaj neznatne po privatnih izvoznikih. Velika sreča za nas je, da je v zadnjem času nekoliko priznanih strokovnjakov začelo pisati zelo pohvalno o naši (kranjski) čebeli in zato je vzbudila večje zanimanje. Pa sem dobil pritožbo, da pri nas ni solidnosti, ker je

neka tvrdka prodajala bačko čebelo pod imenom kranjske, to pa v inozemstvu ni dovoljeno. Razen tega so pritožbe, da so izvozni zabožki slabo opremljeni s hrano in da so družine slabe, zaradi tega zelo težko prenašajo dolgi pot čez morje in prihajajo zelo oslabele na naslov.

Izjava strokovnjaka, kakor je dr. Morgenthaler, da naša država ni okužena po akar apisu, je odlično delovala v korist naše čebele in bo to gotovo objavljeno v angleških in ameriških časopisih. Treba je le uvesti kontrolo pri izvozu živih čebel v tuje države, da se ugotovi zdravje čebel in da vsebujejo izvozni zabožki dovolj krepka ljudstva in dovolj hrane za dolga potovanja. Komisija naj bi nalepila na same zabožke svoje kratko mišljenje, napisano v našem jeziku in še v francoskem in angleškem. Najprimerneje bi bilo, da je tiskano v obliki majhne etikete, kar je potrebno, in da je to ugotovila komisija kmetijskega ministra. Te etikete bi moralo dati ministrstvo brezplačno na razpolago, pa tudi komisija ne bi smela obremenjati čebelarja izvoznika, če hočemo izvoz pospeševati. Te izdatke naj krije, če treba, ali banovina ali država.

Prepovedati je treba takoj sploh vsako prodajo križanih čebel pod imenom čiste (kranjske čebele) in se mora brez obzira pri vsakem izvozu na etiketi označiti, ali je pleme čisto kranjsko ali ne.

Pri takem postopku se bo v kratkem videlo, kako bo to vplivalo na razvoj trgovine z živimi čebelami.

O tej prepovedi samovoljnega imenovanja čistega kranjskega plemena in izbranih matic (čeprav niso) naj se izda vsem banovinom najstrožja naredba in naj se zahteva najstrožja kontrola. Izgubljene kupce lahko pridobimo zopet z vestno, pravilno trgovino brez vsakega obzira na tega ali onega.

Tudi pri izvozu medu naj se uvede stroga kontrola, tako glede pristnosti kakor glede čistosti in kar je najvažnejše, da ne sme vsebovati več vode kot 23%, čeprav zakon za notranjo porabo tolerira tudi do 25% vode. Razen tega se mora označiti

vrsta medu po prašku v njem, a ne po želji prodajalčevi.*

Kongres je po želji angleških čebelarjev sklenil, da se od sedaj naprej sme prodajati tudi mešan med, n. pr. akacijev in lipov, ali lipov in cvetlični med.

Poročevalca je osupnilo, da se v Angliji n. pr. ne more doseči pri ministrstvu nič s takšno željo, dokler se ni izrekel zanjo mednarodni forum — kongres — in zato je bil stavljen predlog. Pri nas žalibog lahko imenuje med vsak trgovec, kakor mu prija, da s tem vabi kupce doma in v tujini, čeprav to po zakonu o kontroli življenjskih potrebščin ni dovoljeno. Kontrole kratkomalo ni, morale bi jo vršiti občine, pa nimajo strokovnjakov.

Poročevalcu je bilo zelo neprijetno, da je moral od Švicarjev slišati nepovoljno kritiko o naši solidnosti v trgovini z medom v prejšnjih letih. Ministrstvo naj napravi red.

Prihodnji kongres se bo vršil leta 1935. v Madridu.

Na koncu poročila je staval g. Djordjević ministrstvu sledeče predloge:

1. Prepove naj se vsak uvoz čebel in matic.

2. Izdajo naj se stroge zdravstveno-policijske odredbe, da se čebele odstranijo iz neposredne bližine avstrijske meje. Obmejno prebivalstvo naj se o tem pouči, prestopki pa naj se najstrože kaznujejo, ker je to v splošnem interesu.

3. Zahteva naj se, da se vse čebelne bolezni naznanijo takoj pristojnemu bakteriološkemu zavodu, ki bo vršil preiskavo, in da se vodi statistika o boleznih ter da se vsak primer javi »Zvezi« ((ZJČD).

4. Najstrože naj se prepove uporaba naziva čiste kranjske čebele za vse mešanice. Ustanovi naj se posebna strokovna komisija, ki bo nadzirala izvoz čebel in matic, prepove naj se naziv »selekcioni-rane« in »plemenite« matice, ker se to pretežno ne ujema z dejstvom. Državno

* Od katere rastline je med, ugotavljajo drugod po vrsti obnožine, ki je je v vsakem kolikor toliko. Op. ur.

nadzorstvo nad to trgovino, posebno z inozemstvom, naj se označi s posebno etiketo.

5. Ministrstvo naj uvede kontrolo medu v domači in zunanji trgovini.

6. Uredi naj se to, kar mednarodni promet zahteva: statistika o gibanju čebelnih boleznih in to je vestno objavljati po čebelarških listih.

7. Izda naj se strogo navodilo, da smejo

sadjarji škropiti drevje z arzenovimi preparati le pred cvetenjem, ob koncu in ko se začne tvoriti plod.

8. Uzakoni naj se čimprej že pripravljen zakonski predlog o čebelarstvu, ker se bodo s tem najbolje uredile vse te stvari, hkrati se bo dvignil z vsemi temi predpisi tudi ugled naše države v kulturnem svetu.

Prevedel Rč.

O zasebni pobudi pri zatiranju nalezljivih boleznih čebel.*

Prof. dr. Ferdo Kern — Ljubljana.

zmislu točke 17. člena 2. zakona o odvratanju in zatiranju živalskih kužnih boleznih spada zatiranje čebelnih kužnih boleznih v področju kmetijskega ministrstva. Po čl. 3.

so pristojne za uporabo odredbe tega zakona politične (policijske) oblasti s sodelovanjem občinskih oblasti. Te odredbe morajo izvrševati po državnih veterinarjih, če pa teh ni ali pa so zadržani, pa tudi po drugih veterinarjih v javni službi.

Zatiranje čebelnih kužnih boleznih pa je združeno s posebnimi težavami in jih je zato v nekaterih pogledih težje zatirati kot mnoge kužne bolezni velikih domačih živali.

Ugotavljanje kužnih boleznih čebel je težavno iz sledečih vzrokov.

1. Čebelarji in čebele so razstreseni po vseh krajih države, nekateri daleč od železnice in tudi od ceste in dobrih potov.

2. Panjev zaradi pregleda ne moremo prepeljati na skupna mesta kakor živino, temveč moramo vsakega pregledati na svojem mestu.

3. Za pregled panjev rabimo več časa kot za navadno pregledovanje velikih živali, ker moramo panj odpreti in vsak sat posebe pregledati.

* Predavano na čebelarškem shodu v Ljubljani.

4. Panjev z nepremičnim satjem sploh ne moremo natančno pregledati.

Upoštevati pa je pri tem tudi

5. da ima naša veterinarska policija premalo izvršujočih članov, veterinarjev, da v nekaterih krajih niti vsak okraj nima svojega uradnega živinozdravnika in še ti so večinoma obremenjeni z važnejšim delom, z zatiranjem nalezljivih boleznih domačih živali ter z drugim delom,

6. da naši veterinarji ne samo da nimajo časa za pogosto pregledovanje panjev, manjka jim tudi potrebni denarni kredit za to.

Tudi v inozemstvu imajo več ali manj iste neprilike pri zatiranju teh boleznih, vendar delo vrše čim uspešneje. Za to službo so tam nameščeni posebni specialno izobraženi čebelarji, t. zv. »Seuchenwarte«, ki pomagajo veterinarskim strokovnjakom pri njih službi.

Verjetno je, da naša veterinarska policija kljub najboljši volji ne bo mogla v vsakem primeru povsem izvršiti svoje dolžnosti in bodo tudi pri nas potrebni taki pomagači. Kolikor mi je znano, si čebelarstvo že dolgo prizadeva, da bi oblasti čebelarke izvedence uvedle, vendar do sedaj brez uspeha.

Služba čebelarških izvedencev bi bila brez dvoma najuspešnejša, če bi imeli značaj uradne osebe. Želeti je to zaradi avtoritete, ker bi kot uradne osebe imeli dostop k vsakemu čebelnjaku, česar nima pooblaščenec čebelarkega društva.

Ker ni upanja, da bi oblast kmalu uvedla prepotrebne zatiralce kužnih bolezni, kateri bi bili za naše čebelarstvo zelo potrebni, hočem danes povedati, kako bi kljub temu, čeprav ne popolnoma, uresničili ta načrt.

Mislím namreč, da bi čebelarske izvedence kot pomočnike veterinarjem dobili lahko s pomočjo zasebne pobude tudi brez pomoči oblasti. Za to bi morale skrbeti čebelarske organizacije same. Čebelarsko društvo naj bi priredilo posebne tečaje in povabilo izobražene čebelarje, da se jih udeleže v čim večjem številu in napravijo skušnjo. Potem bi morali prostovoljno in brezplačno prevzeti dolžnosti čebelarskega izvedenca in nadzornika.

Če bi se čebelar. organizaciji posrečilo, da bi izobrazila take posebne čebel. strokovnjake, česar ji ne more nihče braniti, ker to ne prepoveduje noben zakon ali naredba in bi bilo to v interesu našega čebelarstva, bi oni lahko s pomočjo dobre organizacije zelo pospešili ugotavljanje čebelnih kužnih bolezni in njih zatiranje. Čebelarsko društvo bi imelo v vsakem kraju zaupnika, kateremu bi lahko poverilo pregledovanje panjev, ne da bi se bilo bati, da bi oni sami raznašali nalezljive bolezni. Vsako priliko bi morali porabiti, da bi poučevali tudi druge o nalezljivih boleznih in vodili propagando v tej smeri.

Kar se tiče tečajev za usposobljenje čebelarskih pomočnikov za veterinarje, naj bi se upoštevalo sledeče:

Najvažnejše pri zatiranju nalezljivih bolezni je, da okuženje čimprej ugotovimo, najbolje že takoj v začetku. Tam, kjer ostane obolenje za kakšno kužno bolezen prikrito, postane stalen vir raznašanja, odkoder male nevidne kali raznašajo čebele same ali pa ljudje.

Da bi čebelne nalezljive bolezni čimprej ugotovili, bi morali čebelarski nadzorniki od časa do časa pregledati vse panje svojega področja. Poznati bi morali najvažnejše znake najvažnejših kužnih bolezni čebel v teoriji in praksi, da jih mo-

rejo takoj spoznati ali p avšaj ugotoviti sum obolenja. Poučeni bi morali biti tudi o najvažnejših naukih bakteriologije, da ne bi o priliki pregledovanja okuženih panjev jemali s seboj okuženi material in ga prenašali v druge panje in čebelnjake ter s tem sami širili bolezen. Vedeti bi pa morali tudi vse potrebno o razkuževanju. Samo s popolnim znanjem oboroženi morejo v duhu videti ona pota, katera ubere povzročitelj kužnih bolezni, čeprav ni viden s prostim očesom.

Komur je znano, da so kali kužnih bolezni tako majhne, da jih ne vidimo s prostim očesom, šele more razumeti, kako je mogoče, da se bolezni neopaženo širijo iz kraja v kraj, ne da se to opazi, in da jih človek lahko prenese na čevljih, obleki, rokah, na nogah pa tudi golobje, vrabci, miši in celo bolhe.

Nasprotno pa, kdor o tem ni poučen, bo smatral ukrepe veterinarske policije, da zatire kužne bolezni, za odveč in za nepotrebne in jih sploh ne bo izvrševal ali pa samo površno.

Da je čebelarjem potrebno nekoliko znanja iz bakteriologije, je uvidelo tudi vodstvo čebelarskega društva za Slovenijo in priredilo do sedaj že štiri tečaje o čebelnih kužnih boleznih. Mislím, da so bili ti tečaji, ki so bili na drž. vet. bakteriološkem zavodu, koristni.

Pri zatiranju kužnih bolezni se borimo proti malemu nevidnemu sovražniku in moramo ravnati zelo pazljivo, zlasti pa strokovno, sicer je ves trud zaman. Izkušnja je pokazala, da prenašajo n. pr. kužo čebelne zalege največ čebelarji sami na ta način, da po pregledu okuženih panjev dovolj ne umijejo in razkužijo rok in orodja in prijemajo s takimi rokami predmete iz zdravih panjev.

Ni dovolj, da odredimo, kako moramo pobijati kužne bolezni. Uspeh takih odredb je zelo odvisen od tega, kako jih izvršujemo. Ne moremo zahtevati od vsakega tudi najpreprostejšega čebelarja, da bi vedel za vse, kar je potrebnega za izvedbo takih naredb. Čebelarski nadzorniki bi

lahko razen pri zasledovanju bolezni tudi pri njih zatiranju veliko koristili s tem, da bi poučevali čebelarje in jim dajali navete in nadzirali, kako čebelarji izvršujejo tozadevne predpise in kar se jim je naročilo.

Če čebelarški izvedenec in nadziratelj opravičeno sumi, da je kje kaka kužna bolezen, mora to takoj javiti svoji pristojni oblasti in pa čebelarskemu društvu. Dolžnost oblasti potem pa je, da poskrbi, da veterinarski strokovnjak ugotovi dejansko stanje in da ukrene vse, da se bolezen zatre. S tem pa preneha delovanje čebelarskega izvedenca in vso dolžnost prevzame uradni čebelarški strokovnjak.

Tam, kjer oblast ne bi mogla storiti, kar bi bilo treba, bodisi da nima veterinarskega strokovnjaka ali denarnih sredstev, je prilika, da ponudi čebelarska organizacija oblasti svojega izvežbanega čebelarskega nadzornika za tisti kraj. Verjetno je, da bi oblast v tem primeru ponudbo rada sprejela in sčasoma tudi sama uvedla uradne čebelarske veterinarne pomočnike.

Dobro in koristno bi bilo, ako bi imelo vsako mesto in občina ali pa vsaj vsak srez najmanj po enega takega čebelarskega strokovnjaka-nadzornika. To pa naj bi bili inteligentni in po možnosti ugledni čebelarji, njih poslovanje pa naj bi bilo vsaj začasno samo častno.

Čebelarska opravila v maju.

Maja meseca je v čebelnjaku po navadi že mnogo življenja in mnogo dela. Večina družin je godna za rojenje, oziroma za prestavljanje. Ako je bila paša v aprilu ugodna, je satje do zadnjega koticčka zaleženo in zaneseno z novo obnožino ter medom.

Za tistega, ki ne mara rojev, je sedaj čas, da prepreči množitev družin po načelih praktičnih skušenj. Najbolj običajno sredstvo za preprečevanje rojev v žniderskičevcih je prestavljanje, ki je pri nas splošno v navadi. S prestavljanjem pa prav nasilno posegamo v življenje čebelne družine in motimo red v panju. Zaradi tega ne smemo tega opravila izvrševati po enem kopitu brez preudarka, čisto mehanično, marveč moramo vpoštovati stanje in kakovost družine ter vremena. Skrbeti moramo, da panj čim manj občuti posledice zmešnjave, ki jo povzročimo s prestavljanjem.

Preden podam navodila za to najvažnejše čebelarsko opravilo, se še nekoliko pomenimo o smotrih s prestavljanjem. Omenil sem že, da hočemo rojenje preprečiti, oziroma, da panj ostane močan in more ob ugodnem vremenu izrabiti dobro pašo. Stranski smotri — nič manj važni — so pa: ocena

družine, oziroma matice, ugotovitev zdravja zalege in pomladitev satja, skratka temeljit pregled panja.

Ali res s prestavljanjem preprečimo rojenje za celo čebelarsko leto? Ko smo začeli čebelariti z žniderskičevcem, smo bili živo prepričani, da ga res preprečimo. Skušnje so nas pa kmalu izučile, da je s to zadevo precej drugače. Za trdno lahko rečemo, da s prestavljanjem vzamemo panju veselje do rojenja le za 3—4 tedne. Če je v tej dobi količkaj dobra paša, smemo kako leto pričakovati, da panji kljub prestavljanjem vsi vprek zastavijo za roj. Kako hladno leto, ko je tudi bera slaba, seveda čebele ne bodo silile na roje. Pridejo pa leta, ko vsi panji znorijo kljub pičli, toda zdržni paši, ki sili matico k neprekinjenemu zaleganju. Včasih je pa izvrstna paša vzrok, da nagon do rojenja tako rekoč utone v medu.

Kdaj naj prestavljamo? Pravilo se glasi: 10 dni pred glavno pašo! Razvoj čebel in pašo je pa težko spraviti v sklad. Kako leto so panji več tednov pred glavno pašo godni za prestavljanje, kako leto jih pa šele glavna paša toliko podpre, da morejo počteno dihati. Ponekod pa glavne spo-

mladanske paše sploh ni. Prestavljali bomo tedaj takrat, kadar bodo panji godni za to, bodisi, da jim je ugodna paša pomagala do viška razvoja, ali pa čebelarjeva medena posoda. Kdaj pa kdaj se pripeti, da vreme spomladi tako nagaja, da panji ne morejo nikamor. V tem primeru ne bomo prestavljali, marveč samo odpri medišča in satje nastavili, da ga čebele varujejo večje.

Kdaj je panj goden za prestavljanje? Takrat, kadar je 7 satov čez in čez zaleženih. Stranska ni treba da bi bila, če pa sta, je v panju že skrajna sila. Čebele morajo ulice gosto zasedati. Prostor pod satjem mora biti od čebel zaseden, prav tako prostor za okencem. Taki panji zvečer prisedajo in imajo dober glas, zjutraj pa pri žrelu močijo.

Slabičev in nerazvitih panjev ne smemo prestavljati, ker bi jih s tem jako ovirali v napredku.

Prestavljati smemo le ob toplem in lepem vremenu. Kadar dežuje in brije hladna burja, pustimo panje pri miru. Ni slabšega kakor prestavljanje ob hladu. V nezasedenem plodišču je prehladno, in matica neha zalegati ter sili v toplo medišče. V takih družinah nastane mrtvilo, ki dolgo ne mine.

Kako prestavljamo? Iz medišča zložimo vse nastavljene sate na kozico. Nato vzamemo desni krajni sat iz plodišča, ga nagle pregledamo in, če ni zaležen, ga postavimo na kozico. Zaležene sate jemljemo drugega za drugim po vrsti iz panja. Vsakega natančno pregledamo zaradi matice in zdravja zalege, in jih sproti devljemo v medišče v istem vrstnem redu, kakor so bili spodaj. Na pokriti zalegi najdemo matico redkokdaj, ker nima tam kaj opraviti. Utegne pa biti na takem satu takrat, kadar tako dolgo brskamo po panju, da se začnejo razburjati tudi čebele na nepregledanih satih. Potem se včasih pripeti, da zbeži matica celo s satja panju na steno. Običajno jo najdemo na kakem satu z jajčeci. Take moramo posebno pazljivo pregledati, da je ne zgrešimo.

Čim jo najdemo, jo denemo s satom vred nazaj v sredino plodišča, da so potem vsi zaleženi sati, ki jih pustimo v plodišču v sredini, pa naj že pustimo enega, dva ali pa tri. Jaz puščam običajno dva sata, nekoliko slabjšim družinam pa tri, nikdar pa enega samega. V tem primeru se matica čuti preveč osamljeno in kaj rada zbeži v medišče. Med dvema zaleženima satoma je pa topla ulica, ki nudi matici toplo zavetje proti hladu v začetku v izpraznjenem plodišču.

Poleg sata, ki smo na njem našli matico, denemo še sosednjega zaleženega, vse ostale za-

ležene pa prestavimo v medišče in jih namestimo tako, da so nad zaleženimi sati plodišča. Ob strani zaleženih satov v plodišču denemo na vsako stran en prazen sat ali pa satnik z vdeleno satnico. Ves ostali prazni prostor izpolnimo z lepimi praznimi sati ali pa s sati in satnicami (med dva izdelana sata satnico!).

Ko smo uredili plodišče, izpolnimo s praznimi sati še prazen prostor ob straneh zalege v medišču. Okenci zapažimo s slamnico ali pa z legami časopisnega papirja, vse, kar smo pri prestavljanju ugotovili in kar smo v panju izvršili, pa zapišemo na vratca panja ali pa v beležnico.

Satov s trotjo zalego in močno z obnožino zanesenih satov ne smemo prestavljati. Ostanejo naj v plodišču. Medenih satov ne puščajmo v plodišču!

Ako matice ne najdemo in je zalega v redu (jajčeca!), ne ubijajmo se z dolgotrajnim iskanjem. Polovico zaleženih satov prestavimo v medišče, polovico pa jih pustimo v plodišču in uredimo vse tako, kakor bi dejansko prestavili. Panj zapremo in ga pustimo dva dni pri miru. Potem plodišče še enkrat pregledamo in če najdemo v celicah jajčeca, ki leže »pokonci«, je znamenje, da je matica v plodišču, sicer jo pa moramo iskati v medišču. Ko smo jo našli, uredimo panj tako, kakor je gori povedano.

Mladim čebelarjem ne priporočam zamotanih načinov prestavljanja. Čim enostavneje ga izvršimo, tem bolje za čebele...

Če pri prestavljanju ugotovimo, da ima kak panj zastavljene matičnike, se moramo takoj odločiti, kaj bomo ukrenili. Zgodnjega roja v začetku maja se pač nihče ne bo branil, čeprav za ceno pomladnega medenege pridelka. Drugače pa je, ako zastavi za roj kak slabjši panj. Temu moramo rojenje preprečiti. O tem bom dal navodila v prihodnji številki Sl. Č.

Suhim prestavljenim panjem moramo od časa do časa pokladati razredčen med (ali pa sladkorno raztopino), da delo v panju ne zastane. To storimo le takrat, kadar ni posebne paše in bi utegnile čebele stradati.

Čez teden dni odpremo prestavljenim panjem gornje žrelo, da troti lahko odlete, sicer poginejo v mediščih in imajo čebele mnogo dela, preden spravijo zadke mrličev skozi rešetko iz panjev. Trdih glav pa ne morejo, ker na gosto pokrivajo rešetko in ovirajo prehod čebel iz plodišča v medišče.

Čez nekoliko dni pregledamo plodišča, da se prepričamo, ali je matica ostala doli. Ako najdemo v satju gnide, je vse v redu, sicer pa jo moramo poiskati in jo predjati v plodišče s satom vred, na katerem jo najdemo. Ugotoviti

pa moramo vzrok, zakaj uhaja v medišče. Mor-da rešetka spredaj pri končnici tesno ne za-pira ali je pokvarjena. Če je matica bolj vitka in majhna, je ne pridržimo v plodišču drugače, kakor da pustimo spodaj vsaj tri zaležene sate.

Od časa do časa se prepričajmo, ali čebele dodane satnice lepo izdelujejo. Kako leto, ko je po prestavljanju posebno toplo, se površno vdelane satnice rade odtrgajo ali pa zelo bušijo in v stran nagibajo, zlasti s koncev, ako smo jih zažičili navpično. Vse nerednosti mo-ramo takoj popraviti, da nas čebele z delom ne prehitijo in ne dodelajo satja na razvalinah satnic.

Vse delo pri prestavljanju opravljajmo mirno in previdno, da čebel preveč ne vznemirjamo. Najbolj gredo opravki izpod rok ob solnčnem vremenu. Starejše čebele so takrat na paši in je pregled satja in iskanje matic mnogo lažji, ker ni toliko čebel na satih. Tudi pikale nas

ne bodo preveč, kajti srborite so le starejše čebele.

Pri pregledovanju ne smemo satja po strani držati, zlasti, ako je mlado. Jaz ga pregledu-jem nad sipalnikom, ki prestreza vse mlade čebele, ki padajo s satov. Ako delamo brez si-palnika, cepajo čebele na tla, lazijo potem po čebelnjaku in mnogo jih pogine. Od časa do časa pogledajmo na tla, da vidimo, kod stopamo. Že marsikomu se je pripetilo, da je matica padla s sata na tla, pa tega ni opazil in je sto-pil nanjo. Skrbimo, da vsajeni roji ne bodo stradali in da bodo satje pravilno stavili, ako smo jih vsadili na satnike.

Pri prestavljanju skrbno zbirajmo vse vošče-ne odpadke in prizidke. Segrejmno jih na soln-cu in stisnimo jih v kepe ter spravimo na var-no, da jih ne zavohajo večče, ki jih moramo sedaj s podvojeno pazljivostjo zasledovati in zatirati, zlasti črve v panjih.

Opazovalne postaje.

Julij Mayer — Dob pri Domžalah.

Mesec februar.

Letošnja zima je bila prezimovanju čebel zelo naklonjena. Lepi solnčni dnevi so nasto-pili že proti koncu januarja ali pa v začetku februarja, da so se mogli vsi panji dodobra otrebiti. Pravi zimski počitek je trajal nekako dva meseca. Le v višjih legah je bilo manj iz-letnih dni, ker so bili tam lepi jasni dnevi precej mrzli.

Čebele so letos povsod dobro prezimile in so povsem zdrave. Le semtertja so se poka-zali lahni brezpomembni znaki griže, prav za prav nujne potrebe po trebežu. V splošnem je bil trebež normalen in ni bilo opaziti posledic pitanja s črnim sladkorjem. Le v Virmašah je bil trebež narahlo črn. Donačka gora poroča, da je panj na dan trebljenja izredno mnogo iz-gubil na teži (skoraj 2 kg) in to zaradi izredno obilega trebeža.

V dnevih prvega pomladanskega izleta smo čebelarji tudi očistili dno. Pri tem se je po-kazalo, da je bilo mrtvic letos zelo malo. Le v Cezanjevcih je imelo nekoliko panjev mnogo mrtvic, nekateri celo do polovice! G. poroče-valec pripisuje to dejstvu, da so se čebele v prvi toplejši januarski tretjini razlezle po pa-njih in jih je poznejši mraz prehitel in stisnil. (Lansko pomlad sem pri enem panju opazoval

isti pojav — žal, zelo pozno sem ugotovil, da je bil panj brez matice!)

Na splošno so panji že začeli zalegati in je poraba vode zelo velika. Osirotelih panjev je letos razmeroma malo. V Sp. Ložnici so do-mače čebele takoj zvo hale tak panj in ga že začele pomalem ropati. G. poročevalec je ta-koj posegel po rezervni mladi matici, ropari-cam pa je za nekoliko ur zaprl »vrata v me-dene zaklade«. Na Dravskem polju je čebelar dobil matico na bradi — v panju pa lepe ma-tičnike. Pravi, da hoče počakati na — trote; bo vsekakor malo pozno!

Poraba medu je bila v tem mesecu normal-na, ki se pa bo v prihodnjih tednih močno stopnjevala ob pojačanem zaleganju. Zato skrbno pazimo na dovoljno medeno zalogo! Ta mesec so čebele že tudi dobile prvi pres-ni kruhek. Tako poroča Cerknica, da so pri-nesle prvo obnožino dne 9. februarja, Sv. Gre-gor pa že celo 3.

Povpraševanje po medu, zlasti cvetličnem, je zelo veliko in bi ga lahko oddajali po 20 Din.

Ako moremo verjeti prerokovanjem starega izkušenega čebelarja veččaka, bomo letos imeli bolj suho in medeno leto, ker bosta pre-vladovala sever in jug.

Občni zbor, ki se je vršil dne 26. marca t. l., je prav lepo uspel. Udeležilo se ga je okrog 150 čebelarjev, med njimi zastopniki 49. po-družnic. Mirne in stvarne debate so podčrtale

resno delo našega društva. Izvoljen je bil stari odbor z nekaterimi novimi člani. Več o občnem zboru v prihodnji številki.

Mesečni pregled za februar 1933

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže						Toplina zraka			Dni je bilo										
		pridobil v			izgubil v			v mese- cu čiših dkg	največ pridobil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih		
		1.	2.	3.	1.	2.	3.														
		mesečni tretjini dkg						pridobil	po- rabil	dkg	dne	C°									
Blejska Dobrava . . .	577	—	—	—	15	30	25	—	70	—	—	+ 8	— 9	— 0.5	6	1	— 13	4	11	3	
Breg-Križe	483	—	—	—	20	20	20	—	60	—	—	+ 16	— 7	+ 1.3	1	—	8	14	4	10	4
Virmaše-Škofja Loka .	361	—	—	—	35	40	25	—	100	—	—	+ 10	— 11	+ 1.6	4	1	9	10	10	8	17
Tacen-Šmarna gora . .	314	—	—	—	60	50	40	—	150	—	—	+ 14	— 10	+ 0.8	8	—	5	11	8	9	13
Dob	305	—	—	—	40	40	20	—	100	—	—	+ 12	— 12	— 0.1	5	3	5	20	3	5	12
Rova	350	—	—	—	50	40	20	—	110	—	—	+ 10	— 10	+ 1.2	5	1	7	9	7	12	5
Skorno-Novi kloster . .	450	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 6	— 11	— 2	6	—	4	9	12	7	18
Sp. Ložnica-Zalec . . .	252	—	—	—	20	15	15	—	50	—	—	+ 7	— 15	— 1.3	6	1	7	13	14	1	16
Muta	387	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 6	— 12	— 3	3	1	7	11	8	9	13
Sv. Duh-Selnica	536	—	—	—	35	70	90	—	195	—	—	+ 7	— 14	— 1	5	—	8	11	9	8	12
Studenci-Maribor . . .	265	—	—	—	140	40	25	—	205	—	—	+ 9	— 8	+ 1.1	9	2	4	10	4	14	9
Podova-Dravsko polje .	255	—	—	—	50	60	40	—	150	—	—	+ 10	— 12	+ 0.3	4	1	8	7	15	6	18
Cezanjevci	182	—	—	—	—	60	40	—	100	—	—	+ 13	— 8	+ 4	3	5	9	11	12	5	18
Predanovci	195	—	—	—	60	—	40	—	100	—	—	+ 8	— 5	+ 1.7	5	1	7	13	13	2	19
Nedeljica-Turnišče . . .	170	—	—	—	15	115	75	—	205	—	—	+ 10	— 10	+ 1	11	2	5	11	5	12	13
Donačka gora-Rogatec .	397	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 12	— 9	+ 2	8	3	11	10	8	10	9
Leskovec-Krško	186	—	—	—	40	20	30	—	90	—	—	+ 10	— 8	— 0.8	5	3	6	7	10	11	10
Bučka	307	—	—	—	70	20	30	—	120	—	—	+ 12	— 6	+ 3.6	6	2	4	12	11	5	9
Krka	300	—	—	—	25	35	40	—	100	—	—	+ 10	— 14	— 0.6	5	1	5	14	5	9	10
Cerknica	575	—	—	—	65	60	15	—	140	—	—	+ 11	— 13	— 0.7	6	—	7	12	12	4	19
Sv. Gregor-Ortnek . . .	736	—	—	—	40	30	30	—	100	—	—	+ 8	— 8	— 1.2	2	1	7	9	6	13	23
Novo mesto	180	—	—	—	20	40	20	—	80	—	—	+ 13	— 13	+ 1.5	11	2	7	12	4	12	7
Šmarjeta	375	—	—	—	42	51	50	—	143	—	—	+ 11	— 9	+ 2	12	1	4	6	9	13	23
Valpča vas	280	—	—	—	15	25	30	—	70	—	—	+ 10	— 8	+ 1	8	—	5	17	9	2	9

Vsi panji so A.-Ž. sestava.

Dopisi.

Iz Bodešč pri Bledu. Ko sem prišel z vojne, v kateri sem prebil 36 mesecev na fronti, sem začel misliti, ali bi ne bilo dobro nabaviti si čebel, ker imam le malo polja v zakupu, in se z njim samim ne morem preživljati. Omenjam takoj, da je bilo takrat pri nas le malo čebel, zato sem si takoj mislil, da bi ne bilo slabo omisliti si jih. Tudi danes jih poleg mojih ni dosti več, tako da čebelarim s precejšnjim uspehom. Po vojni sem začel čitati Lackmajerjevega »Umnega čebelarja« in Janšev »Nauk o čebelarstvu«. Ker sem se odločil najprvo čebelariti po Janševem načinu, sem takoj napravil 8 panjev Janševe mere. Potem sem kupil na Kupljenku 3 kranjčice po 100 kron. To je bilo leta 1919. Bilo je to leto bolj slabo. Res sem dobil 6 rojev, toda bili so pozni, pa niso naredili dosti satja. Posledica je bila, da sem zazimil samo 4 lahke panje, spomladi pa sta mi ostala samo dva. Eden mi je umrl za lakoto, drugega pa so mi uničile roparice. Ker sem hotel to leto po-

snemati Janšo, sem tudi precej pokvaril, ker sem bil preveč »k un š t e n«. To sem uganjal tudi še naslednje leto, ko sem si napravil ameriški panj s satjem Gerstungove mere. Vanj sem urezal na sv. Jožefa dan kranjčica, ki se mi je toliko obnesel, da sem mu 27. junija vzel 5 satov za A.-Ž. panj, 4. julija pa sem američana popolnoma izpraznil in predstavil vse satje v A.-Ž. panj. Američana pa sem naslednje leto predelal v eksportnega na 10 satov. Tudi iz vseh Janševih panjev sem naredil že drugo leto en A.-Ž. panj in enega eksportnega ter dva matičnjaka, vsakega s štirimi oddelki z malimi satniki. Rabim jih še sedaj. Drugi kranjčič, ki mi je prezimil 1920, mi je dal 2 kg težek roj, ki sem ga vsadil v eksportnega na 10 satnikov. To leto sem kupil tri roje, dva po 100, enega za 140 kron. Enega sem vsadil na male satnike v Janšev panj, dva pa v prazne Janševe panje. Panj z malimi satniki je postal v juliju trotovec, ki sem ga takoj izpraznil, druga dva pa sem

jeseni preselil v eksportni panj. Pozabil sem omeniti, da sem naredil iz janševih panjev dva eksportna na 4 sate racijonelne mere, katera sem postavil na stranici in vdela palice. Ta dva imam sedaj za rezervne matice. Leta 1921 pa sem ojačil ž njima na jesen oba Žnideršiča.

Iz vsega mojega popisovanja je razvidno, da sem napredoval jako počasi, kajti jeseni 1921. leta sem imel samo 2 A.-Ž. in 2 eksportna panja, ki sem jih tudi zazimil. Medu nisem pridelal do leta 1922 nikakega, pač pa sem ga pridelal leta 1922 iz obeh A.-Ž. in obeh eksportnih 150 kg. To je bil moj prvi uspeh v čebelarstvu. Eksportovca sta rojila oba hkrati in sta se roja tudi skupaj usedla, vendar toliko ločeno, da sem vsakega posebej ogrebel. To leto sem že točil prvič 5. junija, potem pa vsako nedeljo, ko sem prišel domov iz Kranja, kamor sem hodil delat. Od tega leta dalje sem pridelal vsako leto najmanj 10 kg na A.-Ž. panj, v nekaterih letih pa celo po 25 kg na panj. Leta 1923 sem si nabavil novih 6 A.-Ž. panjev, naslednje leto zopet štiri in tri eksportne. Leta 1929 sem si naredil zopet 8 A.-Ž. panjev in naslednje leto 12 eksportnih na 10 satov. Tudi vse A. Ž. panje razen dveh na 9 imam na 10 satov in se mi ne zdijo prav nič preveliki, kajti večkrat mi zaležejo vseh 10 satov v plodišču. Rojev pa ne ubranim, čeprav prestavim vse satje iz plodišča v medišče. Sedaj sploh ne predstavljam vsega satja, ampak samo 4 sate s pokrito zalego, tako da razširim plodišče z dvema mladima satoma in dvema satnicama. Na ta način mi ni treba devati starih satov v plodišče, za medišče pa so tudi stari dobri. Za prenovljenje satja pa dozdej še nisem imel prilike, ker rabim satje za nove eksportne panje, v katere bom vsajal pozne roje na izdelano satje. Preteklo jesen sem zazimil 20 A.-Ž. in 5 eksportnih ter 2 rezervni matici. Prezimpljam pa razen dveh A.-Ž. panjev na 9 satov, vse družine v mediščih in se mi je to vselej dobro obneslo. Tudi v zimi 1928/29 so mi prezimile izvrstno, le nekaj malega sledu je bilo o grži. Ni se mi pripetilo, da bi mi zamrznilo žrelo, kot je bilo čitati v Sl. Č. Pa kako lahko je pitanje iz plodišča, pa najsibo s pitalnikom ali pa z medom v satju. Jaz postavljam vse satje, ki ga dobim jeseni iz medišča le deloma napolnjeno z medom, ki ga ni vredno devati v točilo, panjem v plodišče, in čebel se pasejo na njem, da je veselje. In kako lahko je naliti med ali sladkor v satje in ga postaviti v plodišče.

Kaj pa pridruževanje čebel iz eksportnih panjev? Lani sem podrl 10 takih panjev in vse čebele pridružil A.-Ž. panjom brez vseh

ceremonij. Takoj, ko sem jim pobral matice, sem jih preložil s satjem vred v A.-Ž. panje v plodišče in niti najmanj se mi niso klale. Čez nekoliko dni sem jim pobral polno satje in ga razdelil tako, da je dobil vsak A.-Ž. panj po dva polna sata, katera so še jeseni popolnoma izpraznili. V novembru sem jim zopet pobral prazno satje in ga nadomestil z novim nekoliko medenim. Ostalo prazno in suho satje imam kar v čebelnjaku v skladovnicah zloženo in sem ga pozimi ostrgal in sortiral. Omare za satje še nimam druge kot staro skrinjo, v katero gre okoli 100 satov.

Za danes naj končam. Ako vam je prav, g. urednik, se bom pa še drugič oglasil.

Jakob Soklič.

Iz Libelič pri Dravogradu. Prosim malo prostora, da opišem čebelarstvo razmere v naši vasi za jugoslovensko-avstrijsko mejo. K nam prav malo zahaja »Slovenski Čebelar«. Tudi tukaj je precej čebelarjev, le to je škoda, da se ne zavedajo svoje stanovske dolžnosti. Pri nas pač ne moremo govoriti o naprednem čebelarstvu, ker še nimamo nobenega A.-Ž. panja, oziroma jih ne uporabljamo. Iz tega je razvidno, da daleč zaostajamo v čebelarstvu, za drugimi kraji naše domovine.

Pašne razmere so tod precej ugodne. Spomladi imajo čebele prvo pašo na resju, leski in vrbi, pozneje pa tudi na češnji. Maja meseca med borovnica in sadno drevje. Junija nudijo čebelam dovolj nektarja smreka in razne cvetlice po travnikih. Kakor marsikje, je tudi pri nas glavna jesenska paša na ajdi, le žal, da je lansko leto popolnoma odpovedala. Dal Bog, da bi tudi k nam kmalu posvetila luč čebelarstva napredka.

Martin Brumnik, Gorče pri Libeličah.

Iz Sodražice. Stric Jakob Prijatelj je že po naravi pravi čebelar, saj čebelarji že od leta 1882, torej je ravno lani obhajal 50letnico čebelarstva. Doma je iz Grdega dola pri Sodražici. Pa ne mislite, da pišem šalo, ampak čisto resnico, saj kdor je v bližini, ga vsak pozna. Rojen je bil leta 1867. Star je bil 15 let, ko je začel čebelariti, in je že skusil marsikaj v življenju. Pripovedoval mi je marsikaj o čebelarstvih letinah. Zanj najboljša letina je bila leta 1887. Takrat je medilo vse, prav vse. Pa rojile, rojile so. — Pomislite, da je imel jeseni iz treh kranjčev devetintrideset panjev. Od drugca je vnuk vnuka dal. Res, da nam je kaj takega težko verjeti, ko nam panji rojijo komaj po 2—3 krat, ali trdi, da je to res. Bilo je takole. Stric Jakob je zazimil jeseni okrog 20 panjev skupaj s svojim prijateljem, ki pa že počiva v grobu. Zgodaj spomladi je pa prijatelj vzel svoje panje in so potem ostali še

samo trije. Ker pa so čebele izletavale na pašo in so bile navajene leteti v svoj domači kraj, se je večina prepeljanih čebel vrnila s paše na staro mesto v Grdi dol, namesto na novo v Sodražici. In tako so se pomnožile čebele v panjih strica Jakoba. Tovariš z oslabelimi čebelami je večkrat ves žalosten tarnal, kaj je vzrok, da nočejo ostati v njegovih panjih. S tem večjim veseljem pa jih je gledal stric Jakob. Imel je tako močne panje, da čebele sploh niso mogle vse vanje in so bile že zaradi tega nekoliko prisiljene rojiti. Prvi roj je dobil 28. marca, drugega 6. aprila, tretjega 10. aprila. Celo od drugca prvi roj je dal roj, ta pa še enega. Težko je vse to si zamisliti in verjeti, pa je le res, če vpoštevate, da je bilo tisto leto več medu kot zelja in repe. Stric Jakob pravi, da ga je imel 6 čebrič. Vsi panji

so ga bili tako polni, kot bi ga kdo z lopato nametaval. Saj vem, da je to težko verjeti, če pa tako resno pripoveduje stric Jakob, bo že res. Malo dvomim tudi jaz, toda nič ne pravim. Mislim, da me ni mazal, ko mi je to pravil na ustanovnem občnem zboru naše podružnice, h kateri bo čez čas pristopil tudi on, ker vidi, da je dandanes težko čebelariti, posebno če ni v organizaciji. Sedaj ima dva panja, njegov sin pa štiri. Sedaj bi mu zopet bilo treba takega leta, da bi se čebele tako silno množile, kot leta 1887. Treba je upati, saj upanje nič ne stane. Ker je bil lani peddesetletnik, mu privoščim iz srca vse najboljše, še enkrat od drugcevih vnukov vnuke, 6 čebrič medu in še da učaka stoletnico rojstva. Če bo vse to dosegel, ga pa gotovo vpišemo kot častnega člana podružnice. Na mnoga leta! — Fr. Zajec.

Nekaj čebelarških spominov.

Fr. Rojina — Zgornja šiška.

(Dalje.)

Ob Krstniku bo šestdeset let, kar sem napravil prvi poskus, da postanem čebelar. Ni mi bilo še prav šest let, zato je bil uspeh tudi temu primeren.

Pri Kolajbču, očetovem bratu, so imeli dva lučaja niže od nas velik star, a prazen uljnjak. Ker je bil stric tudi tesar, je moral čebelarjenje opustiti iz istega vzroka kot moj oče. In ta Kolajbčev uljnjak je bil torišče nas otročajeve iz pol vasi. Tam smo se šli nebesapekel, ficeficefarbce in druge otroške igre ter gnali pri tem še hujski živžav kot vrabci v meji. Pri ficeficefarbcah smo morali sedeti pa smo izvlekli panjove in smo jih položili po dolgem v vrsto pred uljnjak. Bog ve kolikokrat so morali v to svrhu iz uljnjaka in nazaj, a rabili smo jih tudi za druge igre. Kadar smo se šli »ofcet«, tedaj smo izpraznili uljnjak do zadnjega panja, zakaj treba nam je bilo miz in klopi in še odra za godce. Za ženina je bil največkrat Kolajbčev Tinče, nevesta pa Ančka, dasi mu je bila sestra. Jaz sem bil vedno godec Magister izpod Šmarne gore in sem kakor ta pobiral tudi »denar«. Radodarni svatje so mi žepke kar nabasali s kamenčki. Za klarinet sem imel cinkasto piščal na luknjice, ki mi jo je prinesel še Miklavž, drugemu sem posodil svojega lončenega petelinca, ki sicer ni imel več glave, a je brlizgal tako nazarensko, da je letelo vse skoz ušesa — vsaj naša mama so rekli tako — dva pa sta imela škafček za boben in dve pokrovki za činele, in ker sta imela ta dva prosta usta, sta morala tudi cviliti in brundati, kar jima je dala duša. Po poroki, ki se je vršila v

uljnjaku, se je pričela pojedina: malo kruhka, kislica, zajčkova deteljica, repa ali nezreli poberavci, vse se je izpremenilo v naši živi domišljiji v najslastnejšo pečenko, ocvrte piške in salato, potico in celo v torto, katere sicer še nobeden izmed nas ni nikoli okusil, a smo vendar vedeli o njej, da je višek vseh zemeljskih dobrot. Ko smo se bili »najedli« — tudi pili smo ga, seveda najboljšega od Žiberta —, smo šli godci na oder in pričeli muzicirati, svatje pa, vsi v šopkih in vencih, so se vrteli, dokler niso vrtoglavi popadali po travnatih tleh. Še sedaj se vidim, kako sem se prav kakor daleč na okoli znani Magister pripogibal in se zvijal ter s piščalko v ustih bodril že itak ognjevite muzikante skoraj do onemoglosti. Bilo nas je sicer samo četvero, toda smo kaj zalegli. Celo daljnji sosedje so takoj vedeli: aha, pri Kolajbču imajo že zopet »ofcet«! Vedno sem ljubil godbo. Bil sem deset let organist, vodil moški in mešani zbor izvrstnih pevcev, štirinajst let sem sodeloval pri salonskem orkestru v Kranju, slišal dokaj imenitnih koncertov, ali do takega navdušenja kot takrat, ko sem bil Magister izpod Šmarne gore, se nisem vzpel nikdar več. Oh srečna, zlata doba otroških let!

Neko dopoldne se namenim zopet h Kolajbču, a grem kar čez travnik, da nabereim spota nekaj cvetja, zakaj dejati bo morebiti koga na »pare« ali pa bomo delali vrtec. Opazil sem, da ima skoraj vsak ogenjček (lychnis flos cuculi) svojo čebelo, in ne da bi kdaj prej o tem premišljeval, mi šine v glavo, da bi prav lahko nalovil nič koliko čebel.

»Vsak dan nekaj« — si mislim — »pa jih bo kmalu za cel roj.«

Brez obotavljanja hitim v uljnjak — vsa druga druhal je že vriščala na Grogčevem podu, ki je bil tudi eno izmed priljubljenih naših zbirališč — očedim v naglici panj s sv. Jobom na gnoju znotraj pajčevin in ga s travo odrgnem, kolikor sem pač mogel s svojo kratko roko seči vanj. Tudi Jozelj je delal pri vsajanju rojev tako. Zamašim mu še žrelo ter ga denem v drugo vrsto takoj pri vratih. Teža se spominjam še tako natančno, kot bi se godilo šele včeraj.

Za lovljenje čebel mi je bilo treba še matičnice. Na polici pod grêdo jih je bilo več in raznih oblik, ali bil sem mnogo premajhen, da bi jih mogel doseči. Nestrpen kakor sem bil, saj se mi je mudilo, kakor ognjegascem, kadar gori, sem kar križem nametal štiri panje drug vrh drugega ter zlezal na to gugajočo se podlago. Baš sem dvignil roke, da bi se prijel za polico, tedaj se speljejo panjovi, jaz pa rinem z glavo v steno, da sem videl zvezde pri belem dnevu. Da se mi je zgodilo kaj takega v drugem času ali ako bi me bil udaril kdo drug, to bi bilo joka in zijanja, to bi klical mamó na pomoč, tako sem pa buško, ki sem jo takoj otipal vrh čela, pomazal nekoliko s slino, in dobro je bilo. Vdrugo sem ravnal bolj varno, panjove sem zložil previdneje in lahko dosegel gajbice. Izbral sem si takšno, ki je imela za zapiranje deščico, ujemajočo se v dva žlebička, kajti v táko z zamaškóm bi zaradi majhne luknjice le težko spravljal čebele.

Lovljenje mi je šlo kaj hitro od rok. Gajbico sem odprl na pol, jo urno poveznil na čebelo, v trenutku potisnil zaporko do kraja, čeprav sem odščipnil pri tem katerikrat tudi kaj cvetú, in že je bila čebela moja. Tudi iz gajbice v panj sem spravljal čebele prav lahko in naglo, potlej namreč, ko sem bil iznašel kar sam od sebe poseben način, ki za takega otročaja ni bil baš preneumen. Zadnja končnica je pač imela še veho, znotranjo mrežico pa je že razjedla rja. Kar je je bilo ostalo še na dušku, sem jo kar s prsti oddrobil. Veho sem zamenjal s cunjó, in ko sem prinesel prvo čebelo, sem cunjó na eni strani nekoliko odrinil, da je nastala majhna odprtina, ter pritisnil gajbico na končnico tako, da je bila zaporka ravno nad tisto odprtino. Ko sem bil izvlekel zaporno deščico iz tečajev, je imela čebela iz gajbice v panj prosto pot.

V mojo veliko nejevoljo pa čebela ni in ni hotela v panj, temveč je vedno silila skoz mrežico, seveda proti svetlobi kljub temu, da sem jo z veliko vztrajnostjo bezal s slamico

nazaj. Naposled vzkipim, pograbim s tal neko cunjó in jo pritisnem na gajbico, da jo popolnoma pokrijem. »Ne boš šla ven, pa ne boš, veš!« — se repenčim nad ubogo čebelico, misleč, da mi nagaja prav nalašč, ter tiščim cunjó na škatlico, da so mi jele že kar roke utripati. Potem polagoma odviham pritisnjeno cunjó, in res, čebela je zlezla v panj. Vzajem torej matičnico proč, pokukam z enim očesom skoz luknjico v panj in vidim, kako je tekala čebela ob solnčni razpoki med dnom in sprednjo končnico sem in tja. Ali zaman: razpoka je bila preozka in žrelo zaprto.

Ves srečen nad svojo prvo čebelo, zadelam skrbno zopet dušek in stečem na travnik po drugo. Do pasu v travi postojim za hip in že zapazim, ko ena obira čašico za čašico. Prihuljeno se ji približam, jo hitro pokrijem z gajbico, smuk z zaporko, pa jo imam. V panj sem jo spravil brž: cunjó sem odmaknil, dejal na luknjo gajbico, izvlekel tej zapahek in jo pokrili s cunjó in — čebela je že v panju! Zdaj jamem tekati od uljnaka na travnik in nazaj, da sem jih imel v razmeroma kratkem času, če malo rečem, vsaj štirideset, rajši več. V potih se nisem zamudil skoraj nič, ker je bilo do travnika le nekaj skokov. Čebel mi ni bilo treba šele iskati, saj jih je vse mrgolelo, pobiral in »vsajal« sem jih pa tudi zares čudovito urno, tako da bi jih bilo v panju kmalu kakih sto, potem šele sem jim name-raval odpreti žrelo. Toda prišel je k uljnaku Grajskulov Peter, za leto starejši od mene in največji čmrljerejec vse Zgornje Šiške, in takoj sem se mu začel napihovati, koliko čebel da bom še nalovil, kako mi bodo rojile, da jih bom imel kmalu deset panjov ali najbrže še več, da jih bom prodajal k Žogru v trganje, kako bomo doma medene potice pekli, ter da bom prav vsak dan po dvakrat jedel med, pa po koliko vsakokrat! »Kaj misliš, da bom imel zdaj, ko imam čebele, tiste smrkave čmrlje še?« — se ustim — »maram zanje!«

Peter se kar ni hotel skidati od uljnaka, jaz se pa tudi nisem upal od njega, boječ se, da ne odpre zadnje končnice in mi ne izpusti čebel od zadi. Pustil sem mu skoz luknjico, ki sem jo bil napravil pri zamašenem dušku, majceno pogledati v panj, potlej sem mu pa namignil, naj bi šel malo pogledat, kaj neki počno oni na Grogčevem podu. Razumeti me pa ni hotel ali pa v resnici ni pojmlil in se zavedal, kako odveč da mi je bila njegova navzočnost. Stal je z rokami v žepu kot tatrman, ves zaprepaščen nad tem, kar je slišal in videl.

Pri Grogcu so morali pravkar končati kakšno igro, kajti pred skednjem je postalo vse

živo, Peter pa se je jel dreti in z obema rokama vabiti otroke: »Pojdite no gledat! Tonetov ta Francetast ima pa čebele!« Prekvati Peter, vedno sem mu bil Francé, zdaj pa ko imam čebele, on pa ne, sem mu naenkrat Tafrancetast!

Zdaj ko so radovedneži uljnjak kar obsuli, ni bilo na lovljenje niti misliti več, zato sem se odločil panj odmašiti. »Ala, ljudje božji, zdaj pa le stran, da vas čebele ne opikajo!« Vse je bežalo za uljnjak, samo Peter je izza vogla »špegal«, kaj bo? Varno odmašim žrelo in čebele so jele druga za drugo frčati iz panja. Med tem so se previdno približali tudi drugi bojzljivci, in vsi smo čakali, kdaj se bodo čebele začele vračati. Ze zdavnaj je bila izletela zadnja, a vrnila se ni še nobena, pač pa so mene začeli zbadati kar vsi od kraja. Nihče bi ne zaupal tistim majhnim paglavcem,

kako so me znali nabirati. Nekaj časa sem se jim sicer upiral in trdil, da se čebele zdaj še ne morejo vrniti, ker nabirajo med, in tudi Petru na njegovo vprašanje, kam da ga bodo spravljale, ko nimajo v panju nič satja, nisem ostal dolžan odgovora, češ, če še tega ne vé, da ga čebele delajo samé, ko me pa še Kolajbčeva Ančka, s katero sva si bila malo »takó«, prav zbadljivo vpraša, če jim bom dal kaj medu, tedaj se obrnem in jo ucvrem proti domu, a Peter je še za mano vpil: »Zdaj pa imaš čebele!« Bog mu odpusti to na onem svetu, jaz sem mu že zdavnaj.

Takrat sem potočil zavoljo izgube čebel prve solze. Pretakal sem jih precéj let pozneje iz istega vzroka še dvakrat, vendar toliko bridkosti le nisem občutil kot tistikrat ob izgubi svojih prvih čebel. O tem pa kaj več o priliki. (Pride še, če Bog da!)

Društvene vesti.

Tečaj za kontrolorje medu. Osrednje društvo bo priredilo maja ali junija meseca poseben poldnevni tečaj za izobrazbo kontrolorjev medu. Tečaj je potreben, da bodo vsi kontrolorji postopali pri oceni medu po enotnih načelih in se poučili o vsem, kar je treba kontrolorju vedeti, da more svoj posel točno in pravilno vršiti.

Vse podružnice, ki so že uvedle kontrolo in tudi tiste, ki jo nameravajo uvesti, vabimo, da prijavi udeležence tečaja najkasneje do konca aprila t. l.

Tečaja se lahko udeležijo tudi drugi interesi. Želimo številnih prijavi!

POROČILO O ODBOROVIH SEJAH OSREDNJEGA DRUŠTVA.

IV. seja dne 19. januarja 1933.

Navzočni: gg. predsednik Verbič, Arko, Raič, Znidaršič, Puš in Dermelj.

Po pregledu blagajniških knjig Čebelarne sta oba gg. preglednika računov porabila priliko, se udeležila seje in poročala odboru o uspehu revizije tako upravnega oddelka kakor tudi Čebelarne. Tozadevno poročilo je podal g. Anton Sluga, ki je omenil, da sta z g. Šmajdkom pregledala vse blagajniške knjige in našla vse v popolnem redu. Takoj nato je podal podrobno poročilo o sklepu blagajniških knjig g. vodja Čebelarne ravnatelj Arko.

Odbor je vzel poročilo pregledovalcev in poročilo vodje Čebelarne z zadovoljstvom na znanje. G. predsednik Verbič pa se je še posebej prav toplo zahvalil g. ravnatelju Arku za njegovo vestno vodstvo Čebelarne in njegovo delo ob zaključku bilance. G. predsednik je omenjal, da se je Čebelarna v zadnjem času prav lepo razvila, kar je zasluga g. ravnatelja.

G. predsednik prof. Verbič se je lepo zahvalil tudi obema gg. pregledovalcema.

Nato je tajnik prebral zapisnik zadnje seje, ki ga je odbor odobril. Dalje je poročal tajnik odboru še o došlih dopisih, ki jih je odbor vzel na znanje.

G. predsednik Verbič je poročal o dopisu g. Džordževića, v katerem je poročal glede čebelarškega zakona. Poročal pa je g. predsednik tudi o preosnovitvi kmetijskih društev, kakor si je to zamislilo ministrstvo poljoprivrede in ki je razposlalo zato tozadeven osnutek vsem kmetijskim pagonam. Ko bo društvo dobilo ta osnutek v roke, bo sklepalo nadalje.

V zvezi s to preosnovo so nova društvena pravila, ki jih odbor v zadnjem času sestavlja. Sklenilo se je, da se pravila kljub temu predelajo do konca, na kar se bodo prilagodila novim predpisom.

G. predsednik je sejo nato zaključil.

V. seja dne 26. januarja 1933.

Navzočni so bili vsi gg. odborniki razven g. Bukovca. Seje se je udeležil tudi g. Majer kot vodja opazovalnih postaj.

Po otvoritvi seje je prebral tajnik zapisnik zadnje seje, ki ga je odbor odobril.

Tajnik je nadalje poročal o došlih dopisih, ki jih je odbor vzel na znanje.

Zaradi izrednih razmer pri denarnih zavodih glede izplačevanja vlog je prosil blagajnik upravnega oddelka, da mu odbor da navodilo, kam sme vložiti denar iz Čekovnega urada, ki se tu ne obrestuje. Odbor je blagajniku naročil, da sme vložiti odvišen denar v Mestno hranilnico.

G. Majer je poročal najprej o zemljevidni karti za pasišča v Kamniškem okraju. Izdelal je g. Majer dve taki karti, ki sta prav nazorno predstavljali razna pasišča v tem okraju. Odbor je karti odobril in jih sprejel. Na enak način naj se izdelajo še nadaljnje karte. Tajnik pa naj pozove g. Slugo, ki ima nalogo izdelati pasiščno karto za Ptujsko polje, da isto predloži v 14 dneh odboru. G. Majer naj nadaljuje s svojim delom in v istem smislu nariše karte za pasišča za Kranjski okraj.

G. Majer je nadalje poročal o opazovalnih postajah, glede tiskovin za poročila, ki se bodo naročila pozneje, ter o novih postajah, in sicer na

Barju, Levič-Zabjeku, St. Vidu pri Stični in eventuelno v Kranjski gori.

Odbor je dovolil, da se naroči v tiskarni 30 tiskovin — to je odtis poročila opazovalnih postaj iz marčeve številke Čebelarja.

G. Majer je tudi poročal o sklepih podružnice Dob glede razdeljevanja sladkorja. Odbor bo zaradi sladkorja razpravljal posebej na prihodnji seji.

Predsednik g. Verbič je poročal o novem osnutku pravil za vsa kmetijska društva, ki ga je prejel od Banske uprave. Odbor je sklenil, da se bo vršila dne 31. januarja posebna seja, na kateri bo obravnaval samo ta osnutek. Po tem sestanku bo odbor poslal Banski upravi svoje pomisleke in dodatke k temu osnutku.

Tajniku pa je odbor naročil, da vpraša Zvezo v Beogradu, kakšno stališče zavzema glede tega novega osnutka z ozirom na nov čebelarški zakon.

Dne 31. januarja t. l. pa se je odbor sestal k izredni seji, na kateri je obravnaval novi osnutek pravil za kmetijska društva. G. predsednik je o tem poročal. Splošno je bilo ugotovljeno, da osnutek ni slab in da predvideva nekaj dobrih točk, ki bodo društvu v veliko korist, ako bodo sprejete.

Odbor je sklenil staviti Banski upravi predlog glede mladoletnih članov, ki jih ima naše društvo. Za te naj bi bila v pravih posebna točka, ki bi dovoljevala, da sme društvo imeti v svoji sredi tudi mladoletne člane, kar je za čebelarstvo posebne važnosti, da dobimo tako dober naraščaj. Enak pomislek in predlog bo stavil odbor glede sedeža Saveza v Beogradu. Sedež Saveza naj bi bil vedno tam, kjer se trenutno nahajajo dobri in strokovno naobraženi čebelarji. Dokler bodo take osebnosti v Beogradu, naj bo sedež Saveza tam. Ako bi se zgodilo, da v Beogradu ne bo takih oseb, naj bi se sedež premestil drugam.

Tozadeven predlog za Bansko upravo bo postavil g. predsednik.

Vesti iz podružnic.

Ljubljanska podružnica ima prihodnjo odborovo sejo v torek 4. aprila ob 8 zvečer pri »Nacetu« na Šmartinski cesti.

Čebelarji, ki se zanimate za odborovo delo, ste vedno dobrodošli. Tajnik.

Čebelarški podružnici v Selnici ob Dravi. Dolžnost mi je, da se prisrčno zahvalim naši podružnici ter tudi vsem njenim članom, ki so kaj darovali ob času mojega poročnega dne. Posebno zahvalo pa moram izreči našemu blagajniku gosp. Požanketu, ker le on se je potrudil, da je zbral takšno vsoto, da je zadostovala za tako krasni dar.

Ustanovitev nove podružnice na Barju. Tudi čebelarje Barjanskega okoliša je združila volja za skupno delo in čebelarški napredek.

Že 11. januarja 1933 smo imeli sestanek, katelega je sklical gosp. šolski upravitelj Grčar. Takrat smo izvolili pripravljalni odbor, ki je privedel do tega, da je bil 19. marca t. l. ustanovni občni zbor. Zbora se je udeležilo 28 čebelarjev, podružnica pa ima 27 članov, za začetek vsekakor zadovoljivo število. Občni zbor je bil združen s predavanjem gosp. Bukovca o čebelnih boleznih in o prestavljanju. Pri predavanju smo slišali, kako hitro pridemo ob svoje čebele ob boleznih, ako si ne znamo pomagati. Zato so taka predavanja potrebna vsem, ki se bavimo s čebelarstvom. Dostikrat se pripeti, da se pojavi v čebelnjaku kaka bolezni, a si čebelar radi neznanja ne more poma-

Ob priliki te seje je odbor sklenil prodati tehtnico, ki jo je imel g. Šmajdek za opazovalno postajo in ki je bila sedaj ukinjena, za 100 Din, in to vsled tega, ker je tehtnica že starejšega kova.

Društvena Čebelarna je plačala za brezposelne znesek 48 Din, kar je odbor odobril. Na predlog g. Bukovca se dovoli g. Kraševcu 5 kg medu za izvršitev raznih fotografij za Čebelarja.

Sejo je nato g. predsednik zaključil.

VI. seja dne 9. februarja 1933.

Navzočni: gg. predsednik Verbič, Arko, Bukovec, Žnideršič in Dermelj.

Zapisnik zadnje seje je bil odobren. Tajnik je poročal o došlih dopisih. Odbor jih je vzel na znanje.

Na predlog g. Žnideršiča je sklenil, da naroči za društveno knjižnico »Archiv für Bienenkunde« in »Kalender der Leipziger Bienenzeitung«.

Vodja DC je predlagal, naj se dovoli članom pri nakupu potrebščin 2% popust. Sprejeto.

Na dopis Čebelarke zadruge uslužbenec drž. železničarjev je bilo sklenjeno, da se dovoli za drugi primeren popust pri nakupu potrebščin v DC.

Blagajnik upravnega oddelka je poročal o blagajniškem stanju do dne 31. januarja t. l.

Tajnik je poročal o nabavi sladkorja za pomladno pitanje čebel. Odslej ga bo društvo dobivalo iz tovarne v Novem Vrbasu. Tudi za pomladni sladkor je odbor določil prodajno ceno 8 Din za kilogram.

G. prof. Verbič je poročal o predlogu, ki ga naj društvo pošlje banski upravi glede na nov osnutek društvenih pravil. Odbor je ta predlog odobril.

G. predsednik je poročal o potujoči kmetijski razstavi. Za njo bo treba nabaviti razne letake, ki naj bi se rabili v reklamne svrhe. Primerne letake za razstavo preskrbi DC.

gati. V tem primeru je vse drugo krivo, samo čebelar ne. V resnici pa leži krivda na čebelarju samem, ki se mu ne ljubi, da bi se zanimal za predavanja ali bi bil član podružnice. Vsak član prejme namreč »Slovenskega Čebelarja«, v katerem se obravnavajo take zadeve.

Gosp. Bukovec nam je obljubil, da se bo tudi v bodoče rad odzval naši prošnji in nam predaval, za kar smo mu zelo hvaležni.

S čebelarškim pozdravom! Keržič, tajnik.

Podružnica v Sv. Juriju ob j. ž. je imela občni zbor 5. marca t. l.

Občni zbor je otvoril predsednik g. inž. Kropivšek ter pozdravil predvsem predavatelja g. Pernela in vse člane, ki so se občnega zbora udeležili v prav lepem številu.

Tajnik g. Seručar je prečital zapisnik lanskega občnega zbora ter omenil na kratko lansko precej skromno delovanje podružnice.

Blagajnik g. Ferlež Rud. je poročal, da ima podružnica 1460 Din v hranilnici.

Pri volitvah je bil izvoljen večinoma stari odbor.

Pri slučajnostih je bilo sklenjeno, da podružnica takoj naroči 100 kg sladkorja za svoje člane, blagajniku se je pa naročilo, naj takoj naroči stikalnico za satnice Gerstungove mere. Podružnica bo priredila dne 2. aprila t. l. enodnevni tečaj za ulivanje satnic na kmetijski šoli. Zvezo v Celju

prosi podružnica, da bi imel g. Peternel na naši kmetijski šoli vsako leto po 4 enodnevne tečaje za člane in gojence kmet. šole. Nato je bilo nad vse zanimivo, poučno in poljudno predavanje g. Peternela, ki je trajalo do 13. ure.

Fr. Lavrenčič, tajnik.

Novomeška podružnica je priredila 5. marca t. l. v Trebnjem predavanje. Predavala sta tajnik gosp. Lilija in gosp. inž. Urbas, predsednik podružnice v Novem mestu. Zbralo se je okrog 60 čebelarjev, katere je odbornik gosp. Gorec izborno organiziral in jih za predavanje navdušil. S poljudnimi besedami se je čebelarjem razložilo, kakšne koristi imajo od čebelarstva organizacije posebno sedaj, ko vse tare kriza. Razložil se jim je A.-Ž. panj in govorilo o prevažanju čebel ter o nalezljivih čebelnih boleznih. Navzočni so še prosili, naj se še priredi predavanje ob priliki ustanovitve podružnice. Gosp. Gorec se je v imenu vseh čebelarjev iskreno zahvalil predavateljem.

Kranj, Podružnica v Kranju je imela svoj občni zbor dne 6. januarja. Po običajnem dnevnem redu je občni zbor sklepal o ureditvi pasišč za časa ajde, kar bi podružnica rada uredila sporazumno s sreskim načelstvom. Občina Predole je poslala tozadevno pritožbo Banski upravi. Novi odbor si je nadel nalogo, podružnico poživiti in ji pridobiti več članov.

Borovnica je zborovala dne 15. januarja. Člani so izrazili željo, da bi podružnica priredila tečaj o vzreji matic.

Strigova, Občnega zbora te podružnice se je udeležilo mnogo članov. Veliko je bilo zanimanje za ustanovitev prašilne postaje matic.

St. Ilj pod Turjakom, Podružnica je zborovala dne 6. januarja. Udeležilo se je občnega zbora lepo število članov. Podružnica je napredovala v preteklem letu tudi v številu članstva. Meseca maja bo priredila tečaj.

Dovje-Mojstrana, Na občnem zboru te podružnice se je sklenilo z vso strogoštvjo paziti na to, da bodo imeli člani čisto pasmo čebel. Podružnica

si je napravila svoj čebelnjak v Trebnjem za prevoz čebel na ajdovo pašo. Za svojo predsednico so člani izvolili gospo Gizelo Derničevo.

Kozje, Podružnica je zborovala dne 15. januarja po običajnem dnevnem redu.

Vrhnik, Na občnem zboru podružnice Vrhnik je predaval g. učitelj Vuk in prav jedrnat razložil zborovalcem pomen organizacije. Njegovo predavanje je rodilo obilen sad. Mnogo novih članov je pristopilo v društvo. Občni zbor je bil zelo živahen.

Gorje, Na občnem zboru Čebelarstva podružnice je bil izvoljen nov odbor, in sicer g. Vinko Rožič za predsednika, Jakob Pold za podpredsednika, Matija Klinar za tajnika, Simon Černe za blagajnika, Andrej Jakopič pa za odbornika.

Dol. Lendava, Podružnica je imela prav lepo uspel občni zbor. Na žalost je zgubila podružnica v preteklem letu svojega delovnega predsednika g. Leskovca, od katerega se je sedaj poslovila. Podružnica si je sestavila svoj delovni načrt za bodoče delo. Ima zelo velik delokrog in živahno delovanje.

Zalna, Podružnica je še mlada. Zborovanje se je vršilo prav lepo. Občni zbor je izvolil nov odbor.

Cerknica, Podružnica je imela občni zbor v šoli. Udeležilo se je zborovanja 16 čebelarjev. Razpravljali so člani o tekočih zadevah društva.

Središče ob Dravi, Podružnica je na občnem zborovanju obravnavala tekoče društvene zadeve. Pobirala bo vosek za zameno in skupno naročala čebelarstva potrebščine.

Vodice nad Ljubljano so imele svoj občni zbor že meseca decembra 1932. Izvoljen je bil zopet stari odbor. Člani so bili na zborovanju mnenja, da je članarina previsoka. Posvetovalo se je na zboru tudi o prepeljavi čebel na ajdovo pašo.

Kamnik, Podružnica je zborovala dne 29. t. m. cembra po običajnem dnevnem redu. Izvoljen je bil stari odbor. K podružnici je pristopilo več novih članov. Zgubila pa je podružnica svojega bivšega predsednika g. Žargija, ki je pred kratkim umrl.

Drobiž.

† **Smrtna kosa**, Dne 24. februarja t. l. je umrla v Stari vasi pri Postojni gospa **Frančiška Sajevec**, soproga znanega čebelarja g. Ivana Sajeveca, dne 20. marca pa se je preselila v večnost gospa **Emma Žnideršič**, soproga g. Antona Žnideršiča, tovarnarja v Ljubljani.

Vzornima ženama in materima blag spomin, svojcem pa naše sožalje.

† **Anton Lapajne**, Dne 28. februarja t. l. je umrl v Škofji Loki upokojeni pisarniški ravnatelj in bivši učitelj na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu Anton Lapajne.

Pokojnik se je rodil dne 16. januarja 1861 v Vojskem nad Idrijo in se je posvetil učiteljskemu poklicu. Služboval je 12 let v Ribici, l. 1892 se je pa preselil na šolo na Grmu. Po upokojitvi se je preselil v Krško, pred sedmimi leti pa v Škofjo Loko.

Vse svoje moči in sposobnosti je posvetil vzgoji mladine. Posebno ga je zanimalo čebe-

larstvo. Oskrboval je šolski čebelnjak na Grmu, predaval o čebelarstvu, prirejal tečaje in marljivo sodeloval pri Slovenskem Čebelarju.

Ohranimo mu časten spomin!

Umazana konkurenca, Neka tvrdka, ki razpečava čebelarstva potrebščine, skuša na vsak način dobiti trgovske zveze s slovenskimi čebelarji, dasi je splošno znano, da so njene čebelarstva potrebščine slabše kakovosti in zavoljo tega tudi drage. Zadnje čase razpečava po Štajerskem po svojih agentih žičnate rešetke. Tak način trgovanja je pa pri nas prepovedan po določilih ministrske uredbe z dne 18. marca 1932. l. To je navadno krošnjarenje, ki je kaznivo po § 397 obrtnegega zakona z globo do 1500 Din ali pa z zaporom do 30 dni.

Naše čebelarje prosimo, da nam vsako tako krošnjarenje sporoče, da bomo z vso odločnostjo nastopili proti tej umazani konkurenci.

Naša Društvena Čebelarna ima dovolj solidnega blaga po konkurenčnih cenah, zato pričakujemo, da bodo naši čebelarji vsiljive tuje agente odklonili. Svoji k svojim!

Tečaji za medeno pecivo in uporabo medu v gospodinjstvu so na Češkoslovaškem zelo priljubljeni. Zlasti čebelarske podružnice na Moravskem jih živahno prirejajo. Udeležba gospodinje je povsod zelo velika. Tečaji trajajo 3—4 dni. Vodijo jih usposobljene učiteljice. Tudi pri nas bi se prav dobro obnesli, ker se gospodinje za medeno pecivo zelo zanimajo. Vprašanje pa je, če bi dobili sposobno učno moč. Če je nimamo, bi bilo koristno, da jo pošljemo na društvene stroške v izobrazbo na Moravsko. Koliko dobrega bi potem lahko storila doma za povečanje porabe medu v gospodinjstvu. Na to propagandno sredstvo ne smemo pozabiti.

Cvetlice in čebele. Slavni pisatelj R. H. Francé piše v svoji knjigi »Duša rastline«: »Cvetlice (cvetovi), ki jih oplojajo čebele, so ustvarjene življenjskim navadam čebel primerno. Ta prilagoditev sega celo v najfinejše podrobnosti. S posebnimi ustroji privabljajo dobrodošle goste in jim pripravljajo pot, da morajo oploditev izvršiti. Imajo pa tudi možnosti, da druge nepoklicane goste oplašijo in v prid čebelam preprečijo tatvino medu.

Čebela je nenavadno skrbna za cvetlice. Ko so začeli sejati v Avstraliji deteljo, ni hotela uspevati, ker ni bilo čebel. Preobjeda (aconitum) raste samo tam, kjer živi čebela in njeni sorodniki. Ker je pa zelo samosvoja in trmasto bitje, ki je izbirčno v barvah in daje nekaterim prednost, imajo cvetovi, ki niso take barve, kakršna prija njej, posebno obilo medu, da jih privabijo. Sploh so cvetlice v položaju trgovca, ki se mora pehati za kupci, pri tem pa boriti z močno konkurenco. Trajno si pa cvetlica ohrani kupce le, če mizo obilno pogrne. To je razvilo v njej posebne zmožnosti. Sladkorja ima pri menjavi dovolj, ravno tako vode. Tudi žleze za izločevanje sladkorne vode ima. V cvetu jih je mnogo — miza je pognjena za goste-kupce.«

Čuden način čebelarjenja. Dr. L. Armbruster popisuje v letošnji 1. številki čebelarske revije »Archiv für Bienenkunde« zanimiv način čebelarjenja v pokrajini Gatinais med Orleansom in Parizom. Čebelarji v velikih pletenih koših. Glavna paša je detelja esparzeta, ki med tam tako zelo, da so koši včasih že v 5—6 dneh polni medu in da matica kmalu re najde niti ene prazne celice. Tik pred pašo izkopljejo na mestu, kjer stoji koš, primerno jamo, vanjo pa postavijo koš s čebe-

lami tako, da stoji na glavi, nanj pa poveznejo prazen koš ali pa koš s praznim satjem iz prejšnjega leta. Da onemogočijo čebelam, da bi gradile satje od spodaj navzgor, položijo med oba koša rahlo plast slamnatih bilk (rešetka!).

Ko se začne paša na esparzeti, se čebele z vso silo lotijo zgradbe satja v zgornjem košu. Vsako celico sproti zalijejo z medom. Paša je tako obilna, da naberejo dnevno po 8—10 kg.

Po končani paši so panji polni lepega medu v mladem satju. Zalege ni skoraj nobene, čebel pa tako malo, da morajo panje potem združevati, da jim ostane sploh še kak panj. Iz štirih napravijo enega, jeseni pa iz treh takih enega. Kdor je imel pred glavno pašo n. pr. 400 panjev, jih ima jeseni samo še 30. Spomladi jih nakupijo v okolici, da jih imajo zopet staro število.

Po esparzetovi paši začnejo s podiranjem. Čebele preženejo kakor povedano po štiri v en koš, koše brez čebel pa prevzamejo ženske, ki vse nadaljnje delo opravijo. Izrezano satje sortirajo. Mlado medeno satje brez obnožine spada v 1. vrsto. Stlačijo ga z rokami in mečejo v košare iz protja, da se med cedi v podstavljena korita. Med 2. vrste pridobivajo iz satov, ki je v njih tudi obnožina, 3. vrste med pa iz medenih voščin, ki ostanejo pri medu 1. in 2. vrste. Te voščine stiskajo v velikih stiskalnicah.

Pridelani med 1. in 2. vrste se lahko kosa z najfinejšim točenim medom, tako skrbno ga znajo čebelarji obdelati. So pa tudi izvrstni trgovci, ki znajo že v kali zadušiti sleherno konkurenco s tem, da pokupijo ves med, ki ga kdo v okolici ceneje ponuja. S tem dosežejo nekak monopol in lahko diktirajo cene.

Gatinejski čebelarji pridelujejo tudi mnogo finega voska, ki ga kuhajo natanko tako kakor pri nas (s pomočjo Virijentevе stiskalnice).

Ugotovitve glede prezimovanja čebel. Znani čebelarski znanstvenik dr. Himmer v Erlangenu je nedavno objavil svoje uspehe pri preiskavanju toplote v čebelnem gnezdu pozimi. S pomočjo posebnih električnih toplomerov, ki sami zabeležujejo sleherno spremembo toplote, je neizpobitno ugotovil, da na spremembo toplote v gnezdu vpliva zgolj zunanja toplota. Ako pade toplota zunaj panja, se toplota v gnezdu naglo zviša, ker moti mraz čebele na površini gručice. Te pa razburijo še ostale čebele. Posledica tega pa je večje uživanje medu in s tem združeno zvišanje toplote. Pojenjavajoči mraz pa učinkuje nasprotno: razburjenje čebel pada, obenem pa tudi uživanje medu in toplina v gnezdu.

Apeliramo na zavednost slovenskih čebelarjev, da si oskrbe potrebno čebelarstvo orodje, panje in druge potrebščine le v »**DRUŠTVENI ČEBELARNI**« v LJUBLJANI Miklošičeva — Pražakova št. 13, ali pa v **njenih podružnicah:**

- v Celju (pri »Zvezi čebelarstevskih podružnic za mariborsko okrožje«) v skladišču podružnice Kmetijske družbe v Kolenčevi ulici,
v Dolnji Lendavi (pri ondotni čebelarstevski podružnici) v trgovini g. Marice Severjeve,
na Jesenicah (pri ondotni čebelarstevski podružnici) pri g. Ivanu Šetincu, podružničnem blagajniku,
v Mariboru (pri tamošnji čebelarstevski podružnici) v skladišču podružnice Kmetijske družbe na Meljski cesti 12,
v Novem mestu (pri tamošnji čebelarstevski podružnici) pri g. odborniku J. Medvedu,
v Ptujju (pri ondotni čebelarstevski podružnici) pri g. odborniku Franu Lenarčiču, žel. uradniku v pok., v Prešernovi ul. 19,
v Slovenjgradcu (pri ondotni čebelarstevski podružnici) pri g. tajniku Ivanu Kavsu.

Čebelarji, vedno pomnite, da je „Društvena čebelarna“ last Vas vseh!

Društvena čebelarna priznava od 10. februarja 1933 dalje do preklica društvenim članom pri neposrednem nakupu ali naročilu čebelarstevskih potrebščin v Društveni čebelarni primeren popust od stalnih cen. Vsakdo, ki se hoče poslužiti te, ugodnosti, se mora izkazati s člansko izkaznico, odnosno pri pismenih naročilih s potrdilom svoje podružnice.

Uvedli smo v prodajo:

Št. 71 »Šotal« kadilo za pomirjenje čebel, ki je enakovredno Euskolu. V zavojčku, ki stane Din 4'—, je 9 briketov.

Št. 72 Svečnik za »Šotal« s kajfežem, komad Din 8'—. Na priostreno žico sredi svečnika se natakne kos Šotala ali Euskola, ki se prižge. Ako tlečega Šotala ali Euskola več ne rabimo, ga ni treba odstraniti s svečnika, marveč ga pokrijemo s kajfežem, nakar v kratkem času ugasne.

Radi nove cenejše nabave nudimo sedaj:

Št. 11 Nosilec za matično rešetko, komad po	Din 1'—
Št. 18 Zapah za okence, par po	„ 1'25
Št. 29a, b Kvačnica za A.-Ž. panj, komad po	„ 2'—
Št. 30 Satnik za A.-Ž. panj, nezbit, komad po	„ 0'80
Št. 34 Zapah za žrelo, dvokrilen, komad po	„ 2'50
Št. 90 Žica pocinjena v pločevinastem zvitku, komad po	„ 5'—
Št. 92b Satnice v zameno za vosek, kg po	„ 8'—

V zalogi imamo še nekaj prav dobro uporabnih novih A.-Ž. panjev po Din 150'— za komad.

POZOR!

Izdelujem vsakovrstne posode. Tudi vsakovrstne vinske sode, kakor tudi gnojnične posode — pobarvane s katranom in z razpršilnikom.

Cenjena naročila sprejema

JOŽE ČIŽMAN, Tacen 74, p. St. Vid nad Ljubljano

Ugodna prilika!

Prodajam po zelo ugodni ceni jako dobro ohranjen

VOZ-DIRO

na močnih peresih zelo pripraven. Na voz se lahko naloži 40 A.-Ž. in 20 eksportnih panjev, torej skupno 60 panjev. Cena po dogovoru.

Resnim kupcem lahko pošljem na zahtevo sliko voza.

FRANC FEFER - čebelar - VRHNIKA št. 157

Opozorilo!

I. KURILJ, Ljubljana, Mestni trg 5/II
krojaški salon

obvešča cenjeno občinstvo, da je znova znižal cene za izdelovanje oblek. Vsa dela izvršuje strokovno dovršeno in garantirano brezhibno.

Vsem izdelkom je cena za 30% znižana. — — — P. n. občinstvu se priporoča za cenjeni obisk.

Mali oglasi

Prodajam 6 A.-Ž. panjev na 9 okvirov. Močne družine in mlade matice. Cena po 400.— Din. Enako prodajam tudi nekaj kranjičev. Cena po 100.— Din. Peterlin Ludvik, organist na Robu — Dolenjsko.

Prodajam 10 A.-Ž. panjev ali eksportnih. Cena po dogovoru. Anton Vesel, Češnjice 4, p. Moravče.

Prodajam 12 kranjičev in 4—5 A.-Ž. panjev. Cena po dogovoru. Dr. J. Arnejc, Trstenik-Golnik.

Prodajam 16 obljudenih močnih A.-Ž. panjev na 10 satov. Janežič Rado, šol. upr., Polica, p. Višnja gora.

Prodajam 20 A.-Ž. panjev čebel močnih in zdravih. Cena po dogovoru. I. Bradač, Mal. Lese 8, p. Krka-Stična.

Kupim prazne eksportne in A.-Ž. panje. Prodajam 2 A.-Ž. panja čebel za polovično ceno 500.— Din. Horvat Franc, Vurberk 91.

Naprodaj imam 15 kranjičev čebel čiste sive pasme, z mladimi maticami. Cena po dogovoru. Soklič Ivan, Dob pri Domžalah.

Prodajam 6 A.-Ž. obljudenih panjev z zadostno hrano in vsemi satniki, 2 eksportna obljudena panja z zimsko zalogo, 2 prazna eksportna panja, 3 kranjiče obljudene, novo pločevinasto točilo. Kupec dobi po vrhu še nekaj orodja. — Prodajam vse loco Lesce. — Cena po dogovoru. Ažman Josip, šol. uprav. v pokoju, Lesce 69.

Prodajam 14 kranjičev čebel. Cena po dogovoru. Ketiš Jakob, Kapela, p. Slatina Radenci.

Kupim 3 kranjiče čebel, močne, lanski roji. Ponudbe na naslov Žabkar Anton, Crnci 17, p. Brežice.

Oddam čebelnjak za 8 A.-Ž. panjev na lepi solnčni legi in dobri paši. Zdravje Feliks, usnjar, Ig.-Studenc.

Naprodaj imam 100 kg finega cvetličnega medu svitle barve, garantiran pitanec. Cena 17.— Din. Skebe Franc, čebelar, Hinje.

Kupim 10 kranjičev, eventualno tudi dunajskih ali eksportnih, najraje pa zamenjam za prazne A.-Ž. panje. Ponudbe in ceno na naslov Ivan Rak, Gotovlje, p. Žalec.